

Kosovo Educational Research Journal

Volume 3, Issue 2, 50-67.

ISSN: 2710-0871

<https://kerjournal.com/>**Çocukların gelişim sürecinde oyunun etkileri ve öğretmen görüşleri**

Efsa Toska

Prizren Ukshin Hoti Üniversitesi

Özet: Çocukların gelişim sürecinde oyunun etkileri ve öğretmen görüşlerinin belirlenmesi adlı çalışmada okul, oyun ve gelişim kavramları açıklanmak istenmiştir. İlköğretim ve okul öncesi dönemde oyunun gelişim için önemi ve öğretmen görüşleri açıklanmaya çalışılmıştır. Nicel araştırma yöntemlerinden yararlanılmıştır. Verileri toplamak için anket formu uygulanmıştır. Araştırma tarama modelinde gerçekleştirilmiştir.

Araştırmada veri toplama aracı iki bölümden oluşmaktadır. İlk bölümde: örnekleme ait kişisel bilgiler; İkinci bölümde: çocuğun gelişimi ve eğitiminde oyunun önemi ve öğretmen görüşleri, oyun sırasında öğretmen rolleri, oyun için belirtilen en etkili zaman, oyun sırasında mevsimsel farklılıklar, oyun sırasındaki kurallar ve kısıtlamalar, oyunda ceza kullanımları v.b cevaplarını yanıtlamak amacıyla ölçek kullanılmıştır.

Çalışma, 2021-2022 yılında, eğitim- öğretimin ikinci döneminde gerçekleştirilmiştir. Kosova'nın Prizren şehrinde bulunan 40 öğretmene anket uygulanmıştır. Araştırma devlet ve özel okullarda sınıf ve okulöncesi öğretmenleri ile yapılmıştır. Verilerin hesaplanmasında uzman görüşüne başvurulmuştur. Araştırmada bulunan veriler doğrultusunda oyun, çocuğun kişilik gelişiminde ve eğitiminde önemli bir yer tuttuğu görüşü savunulmuş, çocukların hayatının büyük bir kısmını oyun tamamlar görüşü desteklenmiştir. Çocuğun gelişimini her açıdan olumlu yönde etkilediği sonucuna varılmıştır. Oyun çocuğun gelişimini sağlayan ve yaratıcılıklarını destekleyen bir gelişim aracı olarak tanımlanmaktadır.

Örneklemden alınan veriler doğrultusunda - Oyunla yapılan eğitime katılan çocuk sayısı fazladır, çocukların çevreleriyle iletişimi oyunla sağlanır, çocuklar sorun çözmeyle oyunla öğrenir, her çocuğun gelişim özelliği göz önünde bulundurularak oyun oynanır, oyun oynarken gelişim açısından yararlı olmasına özen gösterilir ayrıca oyun için en etkili zamanın 15-30 dakika olduğu oyun sırasında öğretmenler güvenilirliği sağlayan, ortamı düzenleyen, yol gösteren ve gözlemci olduğu görüşüne varılır.

Anahtar kelimeler: Okulöncesi, oyun, gelişim, eğitim, eğitimde oyun, öğretmen görüşü.

To cite this article: Toska E. (2022). **Çocukların gelişim sürecinde oyunun etkileri ve öğretmen görüşleri.** Kosovo Educational Research Journal, 3(2). 50-67.

GİRİŞ

İnsan doğduğu andan itibaren eğitimi başlar ve yaşamı boyunca devam eder (Aydın, 2006). Toplum olarak daha fazla ilerlememiz açısından eğitimin değeri büyüktür (Livatyalı, 2011). Bütün dünyada eğitime çok önem verilmektedir özellikle yenidoğan bir çocuğun verimli gelişebilmesi iyi bir eğitim alması oldukça desteklenir (Kale, 2010).

Çocuk okul çağına geldiğinde iyi bir eğitim alma hakkına sahiptir. Okul öncesi eğitimi çocuğun bütün hayatını etkileyen en temel eğitim alma kurumlarından, bunun için iyi eğitim almış çocuk her açıdan gelişim göstermektedir (Yılmaz, 2003).

Eğitimin verimli bir şekilde yürütülebilmesi için sistemli bir programa ihtiyaç duyulur (Bertrand, 2012). Oyun sayesinde mutlu olan çocuk gelişiminde olumlu izler bırakır. Çocuk oyun oynarken öğrendiği şeyleri dile getirmeye uğraşır bu çaba birkaç deneme sonrası hedefe ulaşmasını sağlar çocuk kısacık sözcükleri bir araya getirerek uzun cümleler kurma yolunda ilerleme gösterir. Oyun çocukta bütün olarak psikolojik, fiziksel, sosyal, dil açısından önemli bir role sahiptir.

Oyuna dışardan bakıldığında sadece eğlence aracı gibi görünebilir fakat çocuğun oyun oynamaya adım atmasıyla birlikte zihinsel gelişim başlar çocuk oynamaya başladığı anda harekete geçer burda kas sisteminde ilerleme katedecektir, her oyunun belli başlı kuralları olduğundan zihninde kuralları yönlendirecektir, oyun oynarken çevresindekilerle sosyal ilişki içine girer buda her açıdan ilerleme katetmesine yol göstericidir (Ulutaş, 2011).

Çocuğun başarılı olabilmesi için öncelikle güdülenmesi gerekir çocuğa yöneltlen ödev karşısında açıklama yapılmazsa çocuk ondan ne istediğini anlayamaz aynı şekilde oyun oynamadan önce çocuğa oyun açıklanır görsel olarak belirtilirse çocuk oyun için güdülenecektir buda kendini buna hazırlamasına katkı sağlar (Erşan, 2006).

Çocuklara küçük yaşta oyun yoluyla öğretilen tutum ve alışkanlıklar ileride yaşamı boyunca kişiliğinin olumlu yönde ilerleme sağlaması açısından bireyi biçimlendirir (Tanrıverdi, 2012).

Çocuk için oyun bir gelişim aynası olarak ifade edilebilir. Oyunu çocuğun gelişimi için bir araç olarak kullanan öğretmenler çocukların bütün kötü alışkanlıklarını yok etmede yararlı olduğu görüşüne varılır, ayrıca çocukluk döneminde alınan bu eğitim çocuğun ilerdeki yaşamında olumsuz davranışlardan kaçınması açısından zihinde iyi bir temel oluşturur ve böylece oyunla büyüyen çocuk gelişimini doğru bir biçimde tamamlar (Johnson, Christie & Yawkey, 1999; Nicolopoulou, 2004; Poyraz, 1999; Sevinç, 2004; Singer & Singer, 1990; Vygotsky, 1976).

Tüm bu çalışmalar sonucunda oyunun, gelişim dönemindeki çocukların üzerinde etkileri ve süreç içerisinde kazanılan olumlu davranışların önemi dikkat çekmiş ve bu süreci etkileyen davranışların öğretmen görüşlerine göre incelenmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda şu sorulara cevap aranmıştır.

- a) Çocukların gelişim sürecinde oyunu önemi,
- b) Çocukların gelişim aşamalarına oyunun etkileri
- c) Çocuğun eğitiminde ve kişilik gelişiminde oyun önemli
- d) Öğretmenlerin oyunu nasıl yönlendirdikleri,
- e) Öğretmenler, çocuklar oyun oynarken oyuna ne derece katıldıkları,
- f) Oyun yoluyla ders öğretiminin öğrenci başarısını ne derece etkilediği,

3. YÖNTEM

Araştırmada uygulanan; evren, örneklem, veri toplama aracının nasıl hazırlandığı, evrenin ne kadar sınırlı olduğu belirtilmeye çalışılmıştır. İlköğretim ve okulöncesi öğretmenlerinin “Çocukların gelişim sürecinde oyunun etkileri ve öğretmen görüşleri” ölçmek için nicel araştırmanın tarama araştırması, örnekleme uygulanarak anket formlarından yararlanılmıştır.

Araştırmada uygulanan veri toplama aracı olan anket iki bölümde tasarlanmıştır. Birinci kısımda öğretmenlerin kişisel bilgileri – yaş, cinsiyet, eğitim durumu, branş, eğitim verme süresi, gibi sorulara yer verilmiştir.

İkinci kısımda çocukların gelişim sürecinde oyunun etkileri ve öğretmen görüşlerinin incelendiği ölçek mevcuttur. Çalışmanın örneklemini, Kosova'nın Prizren şehrinde bulunan 6 devlet okulu ve 3 özel okulda türkçe eğitim veren öğretmenlerden oluşmaktadır. Bunların 65'i sınıf öğretmeni ve 9'u okul öncesi öğretmenidir.

Araştırma 2021-2022 eğitim- öğretim yılının ikinci döneminde öğretmenlere anket formu şeklinde uygulanmıştır.

Bulgular ve Yorumlar

Bu bölüm anaokulu ve ilköğretim öğretmenleriyle yapmış olduğumuz nicel araştırma sonucu demografik bilgileri: cinsiyet, yaş, eğitim durumu, çalışma süresi gibi frekans değerleri ayrıca yüzde hesaplamaları yapılmıştır. Araştırmaya ilişkin uygulanan ankette bulgular sunulmuş ve bulgulara dayanarak yorum yapılmıştır.

Tablo 1: Araştırmaya katılan öğretmenlerin yaş dağılımı

Katılımcıların yaşa göre dağılımı			
Yaş	Gruplar	Frekans(n)	Yüzde(%)
	18-25	10	12,5%
	26-30	9	10%
	31-35	9	7,5%
	36-40	15	22,5%
	41-50	18	30,0%
	50+	12	17,5%
	Toplam	74	100,0%

Tablo 2: Araştırmaya katılan öğretmenlerin “Çocuğun kişilik gelişiminde oyunun önemi” hakkında görüş dağılımı

	Frekans(n)	Yüzde(%)
Katılıyorum	67	92,5%
Katılmıyorum	3	2,5%
Kararsızım	4	5%
Toplam	74	100,0%

Çocukların gelişim süreci ve oyunun etkileri ile ilgili görüşlere bakıldığında “Çocuğun Eğitimde ve Kişilik Gelişiminde Oyun Önemli Bir Yer Tutar” görüşüne 67’si (%92,5) katılıyorum , 3’ü (%2,5) katılmıyorum ve 4’ü(%5) kararsızım cevabını vermiştir.

Araştırmada bulunan veriler doğrultusunda oyun çocuğun kişilik gelişiminde ve eğitiminde önemli bir yer tuttuğu görüşüne varılır.

Tablo 3: Araştırmaya katılan öğretmenlerin “Oyun Çocukların Hayatının Büyük Bir Kısımını Oluşturur” görüş dağılımı

	Frekans(n)	Yüzde(%)
Katılıyorum	67	94,9%
Katılmıyorum	3	2,6%
Kararsızım	4	2,5%
Toplam	74	100,0%

Tablo 3’te görüldüğü gibi “Oyun Çocukların Hayatının Büyük Bir Kısımını Oluşturur” görüşüne 67’si (%94,4) katılıyorum , 3’ü (%2,6) katılmıyorum ve 4’ü (%2,5) kararsızım cevabını vermiştir.

Araştırmada bulunan veriler doğrultusunda çocukların hayatının büyük bir kısmını oyun oluşturur görüşü savunulmuştur.

Tablo 4: Araştırmaya katılan öğretmenlerin “Oyun Sırasında Öğretmenler..... Olmalıdır” görüş dağılımı

	Frekans(n)	Yüzde(%)
Gözlemci	15	12,5%
Güvenliği Sağlayan	4	5%
Katılımcı	5	7,5%
Ortam Sağlayan	0	0,0%
Yol Gösterici	5	5%
Hepsi	45	70,0%
Toplam	74	100,0%

Tablo görüldüğü gibi soru 4’e bakıldığında “ Oyun Sırasında Öğretmenler..... Olmalıdır” görüşüne 15’i (%12,5) gözlemci , 4’ü (%5) güvenliği sağlayan, 5’i (%7,5) katılımcı, 0’ı (%0,0) ortam sağlayan, 5’i (%5) yol gösterici, ve 45’i (%70,0) hepsi cevabını vermiştir.

Araştırmada bu veriler doğrultusunda çocukların oyun esnasında öğretmenler gözlemci, güvenliği sağlayan, katılımcı, ortamı sağlayan ve yol gösterici kısacası çocuklar oyun oynarken öğretmenlerin bütün özelliklerini kullanması gerektiği sonucuna varılmıştır.

Tablo 5: Araştırmaya katılan öğretmenlerin “Oyun İçin Belirtilen En Etkili Zaman Dilimi Ne Kadardır?” görüş dağılımı

	Frekans(n)	Yüzde(%)
15-30dk	41	55%
30-45dk	23	32,5%
45-1h	7	10%

1h+	3	2,5%
Toplam	74	100,0%

Tablo görüldüğü gibi soru 5'e bakıldığında "Oyun İçin Belirtilen En Etkili Zaman Dilimi Ne Kadardır?" görüşüne 41'i (%55) 15-30dk , 23'ü (%32,5) 30-45dk, 7'si (%10) 45-1h ve 3'ü (%2,5) 1h fazla cevabını vermiştir.

Araştırmada veriler doğrultusunda 15-30 dakika oyun için en önemli zaman olduğu sonucuna varılır.

Tablo 6: Araştırmaya katılan öğretmenlerin "Oyunlar İçin Belirtilen Zaman Diliminde Mevsimsel (Yaz,Kış,Bahar) Farklılıkları Gösteriyor mu" görüş dağılımı

	Frekans(n)	Yüzde(%)
Evet	37	50%
Bazen	30	40%
Hayır	7	10,0%
Toplam	74	100,0%

Tablo görüldüğü gibi soru 6'ya bakıldığında "Oyunlar İçin Belirtilen Zaman Diliminde Mevsimsel (Yaz,Kış,Bahar) Farklılıkları Gösteriyor Mu?" sorusuna 37'si (%50) evet , 30'u (%40) bazen ve 7'si (%10,0) hayır cevabını vermiştir.

Araştırmadaki bu veriler doğrultusunda mevsimsel değişikliklerin çocukların oyunlarına etki ettiği görüşüne varılmıştır.

Tablo 7: Araştırmaya katılan öğretmenlerin "Oyun Yoluyla Ders Öğretimi Çocuğun Başarısını Arttırır" görüş dağılımı

	Frekans(n)	Yüzde(%)
Katılıyorum	70	95%

Katılmıyorum	0	0,0%
Kararsızım	4	5%
Toplam	74	100,0%

Tablo görüldüğü gibi soru 7'ye bakıldığında “Oyun Yoluyla Ders Öğretimi Çocuğun Başarısını Arttırır” görüşüne 70'i (%95) katılıyorum , 0'ı (%0,0) katılmıyorum ve 4'ü (%5) kararsızım cevabını vermiştir.

Araştırmada elde edilen veriler sonucunda oyun yoluyla ders öğretiminin öğrenci başarısını arttırdığı sonucuna varılır.

Tablo 8: Araştırmaya katılan öğretmenlerin “Oyun Yoluyla Öğretim İle Kalıcılık Daha Kolay Sağlanır” değişkenine göre görüş dağılımı

	Frekans(n)	Yüzde(%)
Katılıyorum	70	95%
Katılmıyorum	0	0,0%
Kararsızım	4	5%
Toplam	74	100,0%

Tablo görüldüğü gibi soru 8'e bakıldığında “Oyun Yoluyla Öğretim İle Kalıcılık Daha Kolay Sağlanır” görüşüne 70'i (%95) katılıyorum , 0'ı (%0,0) katılmıyorum ve 4'ü (%5) kararsızım cevabını vermiştir.

Araştırmadaki veriler doğrultusunda öğrenci eğitiminde ve başarılı olmalarında oyun yoluyla kalıcılığın daha fazla olduğu sonucuna tespit edilmiştir.

Tablo 9: Araştırmaya katılan öğretmenlerin “Oyun Sırasında Çocukların Oyunlarına Katılımınız Nedir?” değişkenine göre görüş dağılımı

	Frekans(n)	Yüzde(%)
Oyuna Katılıyorum	49	62,5%
Oyuna Katılmıyorum	0	0,0%
Oyuna Kısmen Katılıyorum	25	37,5%
Toplam	74	100,0%

Tablo görüldüğü gibi soru 'a bakıldığında “Oyun Sırasında Çocukların Oyunlarına Katılma Düzeyiniz Nedir?” görüşüne 49’u (%62,5) oyuna katılıyorum , 0’ı (%0,0) oyuna katılmıyorum ve 25’i (%37,5) oyuna kısmen katılıyorum cevabını vermiştir.

Araştırma doğrultusundaki sonuçlara göre öğretmenlerin çoğu oyun sırasında çocuklarla birlikte oyuna katıldıkları sonucuna varılır.

Tablo 10: Araştırmaya katılan öğretmenlerin “Öğretmenlerin Çocukları Oyun Oynamaya Yönlendirmesi (Oyuna Dahil Etme)” değişkenine göre görüş dağılımı

	Frekans(n)	Yüzde(%)
Tüm Çocukları Oyuna Dahil Etme	53	72,5%
Katılmak İsteyenleri Oyuna Dahil Etme	21	27,5%
Katılımı Zorunlu Tutma	0	0,0%
Toplam	74	100,0%

Tablo görüldüğü gibi soru 10’a bakıldığında “Öğretmenlerin Çocukları Oyun Oynamaya Yönlendirmesi (Oyuna Dahil Etme)” görüşüne 53’u (%72,5) tüm çocuklar oyuna dahil etme , 21’i (%27,5) katılmak isteyenleri oyuna dahil etme ve 0’ı (%0,0) katılımı zorunlu tutma cevabını vermiştir.

Araştırma doğrultusunda elde edilen veriler kısmında öğretmenler oyun esnasında tüm çocukları oyuna dahil etmek için çaba gösterdikleri görüşüne varılır.

Tablo 11: Araştırmaya katılan öğretmenlerin “Oyun İçinde En Çok Kullanılan Ödüller?” değişkenine göre görüş dağılımı

	Frekans(n)	Yüzde(%)
Sözel İfade	4	10,0%
Alkış	1	2,5%
Sembol (yıldız, hediye...)	4	10,0%
Hepsi	31	77,5%
Toplam	74	100,0%

Tablo görüldüğü gibi soru 11’e bakıldığında “Genellikle Oyun İçinde En Çok Kullanılan Ödüller?” görüşüne 4’ü (%10,0) sözel ifade , 1’i (%2,5) alkış , 4’ü (%10) sembol(yıldız, hediye...) ve 31’i (% 77,5) hepsi cevabını vermiştir.

Araştırmada elde edilen veriler doğrultusunda öğretmenler, çocukları sözel ifade, alkış, sembol gibi ödüllerin hepsini kullanarak ödüllendirdikleri görüşüne saptanmıştır.

Tablo 12: Araştırmaya katılan öğretmenlerin “Oyun İçinde Ceza Kullanımları” değişkenine göre görüş dağılımı

	Frekans(n)	Yüzde(%)
Oyundan Çıkarma	11	17,5%
Oyuna Ara Verdirme	27	35%
Ceza Kullanmam	31	40,0%
Diğer...	5	7,5%
Toplam	74	100,0%

Tablo görüldüğü gibi soru 12'ye bakıldığında “Oyun İçinde Ceza Kullanımları” görüşüne katılımcıların 1'i (%17,5) oyundan çıkarma , 27'ü (%35) oyuna ara verdirme, 31'i (%40,0) ceza kullanmam ve 5'i (%7,5) cevabını vermiştir.

Araştırmada elde edilen veriler kısmında öğretmenlerin çoğu oyuna ara verdirme ve ceza kullanmadıkları sonucuna varılmıştır.

Tablo 13: Araştırmaya katılan öğretmenlerin “Oyun Sonunda Tartışma Ve Değerlendirme Yapılır” değişkenine göre görüş dağılımı

	Frekans(n)	Yüzde(%)
Katılıyorum	66	90%
Katılmıyorum	4	5%
Kararsızım	4	5%
Toplam	74	100,0%

Tablo görüldüğü gibi soru 13'e bakıldığında “Oyun Sonunda Tartışma ve Değerlendirme Yapılır” görüşüne 66'sı (%90) katılıyorum , 4'ü (%5) katılmıyorum ve 4'ü (%5) kararsızım cevabını vermiştir.

Araştırmanın doğrultusunda elde edilen veriler kısmında sonucunda katılımcılar oyun sonunda tartışma ve değerlendirme yaptıkları sonucuna varılmıştır. Katılmıyorum cevabını sadece 2 katılımcı işaretlemiş olup aynı şekilde Kararsızım cevabını 2 katılımcı işaretlemiştir.

Tablo 14: Araştırmaya katılan öğretmenlerin “Oyun Çocuğun Dil Gelişimini Olumlu Yönde Etkiler” değişkenine göre görüş dağılımı

	Frekans(n)	Yüzde(%)
Katılıyorum	64	87,5%
Katılmıyorum	6	7,5%
Kararsızım	4	5%

Toplam	74	100,0%
--------	----	--------

Tablo görüldüğü gibi soru 14 e bakıldığında “Oyun Çocuğun Dil Gelişimini Olumlu Yönde Etkiler” görüşüne bakıldığında 64’ü (87,5%) katılıyorum , 6’sı (%7,5) katılmıyorum, 4’ü (5%) kararsızım cevabını vermiştir.

Araştırmanın doğrultusunda elde edilen veriler sonucu oyun çocuğun dil gelişimini olumlu yönde etkiler sonucuna varılmıştır.

Tablo 15: Araştırmaya katılan öğretmenlerin “Oyun Çocuğun Fiziksel Gelişimini Olumlu Yönde Etkiler” değişkenine göre görüş dağılımı

	Frekans(n)	Yüzde(%)
Katılıyorum	72	97,5%
Katılmıyorum	0	0,0%
Kararsızım	2	2,5%
Toplam	74	100,0%

Tablo görüldüğü gibi soru 15 e bakıldığında “Oyun Çocuğun Fiziksel Gelişimini Olumlu Yönde Etkiler” görüşüne bakıldığında 72’si (97,5%) katılıyorum , 0’ı (%0,0) katılmıyorum, 2’si (2,5%) kararsızım cevabını vermiştir.

Araştırmanın doğrultusunda kısmında oyun çocuğun fiziksel gelişimini olumlu yönde etkiler sonucuna 39 öğretmen katılımı saptanmıştır.,

Tablo 16: Araştırmaya katılan öğretmenlerin “Oyun Çocuğun Bilişsel Gelişimini Olumlu Yönde Etkiler” değişkenine göre görüş dağılımı

	Frekans(n)	Yüzde(%)
Katılıyorum	70	95%

Katılmıyorum	2	2,5%
Kararsızım	2	2,5%
Toplam	74	100,0%

Tablo görüldüğü gibi soru 16 ya bakıldığında “Oyun Çocuğun Bilişsel Gelişimini Olumlu Yönde Etkiler” görüşüne bakıldığında 70’i (95%) katılıyorum , 2’si (%2,5) katılmıyorum, 2’si (2,5%) kararsızım cevabını vermiştir.

Araştırmanın bu veriler kısmında oyun çocuğun bilişsel gelişimini olumlu yönde etkiler sonucuna 1 Katılmıyorum sonucu dışında bütün öğretmenlerin katılım gösterdiği saptanmıştır.

Tablo 17: Araştırmaya katılan öğretmenlerin “Oyun Çocuğun Psiko-Sosyal Gelişimini Olumlu Yönde Etkiler” değişkenine göre görüş dağılımı

	Frekans(n)	Yüzde(%)
Katılıyorum	72	97,5%
Katılmıyorum	2	2,5%
Kararsızım	0	0,0%
Toplam	74	100,0%

Tablo görüldüğü gibi soru 17 ye bakıldığında “Oyun Çocuğun Psiko-Sosyal Gelişimini Olumlu Yönde Etkiler” görüşüne bakıldığında 72’si (97,5%) katılıyorum , 2’si (%2,5) katılmıyorum, 0’ı (0,0%) kararsızım cevabını vermiştir.

Araştırmanın bu veriler kısmında oyun çocuğun psiko-sosyal gelişimini olumlu yönde etkilediği sonucuna varılmıştır.

Tablo 18: Araştırmaya katılan öğretmenlerin “Oyun Çocuğun Duygusal Yönden Gelişimini Sağlar” değişkenine göre görüş dağılımı

	Frekans(n)	Yüzde(%)
Katılıyorum	66	90%
Katılmıyorum	4	5%
Kararsızım	4	5%
Toplam	74	100,0%

Tablo görüldüğü gibi soru 18 e bakıldığında “Oyun Çocuğun Duygusal Yönden Gelişimini Sağlar” görüşüne bakıldığında 66’sı (90%) katılıyorum , 4’ü (%5) katılmıyorum, 4’ü (5%) kararsızım cevabını vermiştir.

Araştırmanın bu veriler kısmında oyun çocuğun duygusal yönden gelişimini sağlamıştır sonucuna bağlı olarak birkaç katılımcı hariç çoğu katılım göstermiştir.

Tablo 19: Araştırmaya katılan öğretmenlerin “Oyun Çocuğun Motor Becerilerinin Gelişimini Sağlar” değişkenine göre görüş dağılımı

	Frekans(n)	Yüzde(%)
Katılıyorum	68	92,5%
Katılmıyorum	4	5%
Kararsızım	2	2,5%
Toplam	74	100,0%

Tablo görüldüğü gibi soru 19 a bakıldığında “Oyun Çocuğun Motor Becerilerinin Gelişimini Sağlar” görüşüne bakıldığında 68’i (92,5%) katılıyorum , 4’ü (%5) katılmıyorum, 2’si (2,5%) kararsızım cevabını vermiştir.

Araştırmanın bu veriler kısmında oyun çocuğun motor becerilerinin gelişimini sağlar görüşüne çoğu katılımcının katılım gösterdiği sonucuna varılmıştır.

Tablo 20: Araştırmaya katılan öğretmenlerin “Oyun Çocuğun Özbakım Becerilerinin Kazanmasına Yardımcıdır” değişkenine göre görüş dağılımı

	Frekans(n)	Yüzde(%)
Katılıyorum	68	92,5%
Katılmıyorum	0	0%
Kararsızım	6	7,5%
Toplam	74	100,0%

Tablo görüldüğü gibi soru 20 ye bakıldığında “Oyun Çocuğun Özbakım Becerilerini Kazanmasına Yardımcıdır“ görüşüne bakıldığında 68’i (92,5%) katılıyorum , 0’ı (%0) katılmıyorum, 6’sı (7,5%) kararsızım cevabını vermiştir.

Araştırmanın bu veriler sonucunda oyun çocuğun özbakım becerilerini kazanmasına yardımcı olur kanısına varılmıştır.

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1. Sonuç

Sonuç bölümünde araştırmada uygulanan verilere ilişkin sonuç ver önerilere yer verilmiştir, ayrıca verilerin analizi yapılmıştır.

Araştırma 2021 – 2022 eğitim öğretim yılının ikinci döneminde, Prizren şehrinde bulunan 6 devlet ve 3 özel okulda olmak üzere sınıf öğretmeni olarak görev yapan 65 sınıf öğretmeni ve 9 anaokulu öğretmeniyle çalışma yapılmıştır.

Çalışmanın amacını açıklayacak olursak, çocukların gelişim sürecinde oyunun etkilerinin neler olduğu çocukların gelişimine nasıl yansıdığı bu konu üzerinde öğretmenlerin görüşlerinin neler olduğu, çocuk gelişirken oyunun hangi alanda daha çok katkı getirdiği konusu araştırılmıştır.

Araştırmada verilerin analiziyle elde edilen bulgulardan çıkan sonuçlara yer verilmiştir.

Sınıf öğretmenleri ve anaokul öğretmenleriyle yapılan çalışmalar sonucu şu sonuçlara ulaşılmıştır.

İstatistiksel veriler incelendiğinde katılımcıların kadın öğretmen sayısı (71), erkek öğretmen sayısı ise (3), tür. Kadın katılımcı sayısı erkek katılımcılardan çok daha fazla olduğu tespit edilmiştir

Katılımcı olan öğretmenlerin 65'i sınıf öğretmeni 9'u okul öncesi öğretmeni olarak, yaş aralıklarına bakıldığında çoğunlukları 41-50 yaşlarında, çoğu üniversite mezunu ve 10-15 yıl eğitim vermiş öğretmenlerin katıldıkları görülmüştür.

Çocuğun gelişiminde ve eğitiminde oyunun büyük bir yer kapladığı sonucuna varılmıştır.

Oyunun çocuk gelişimindeki önemi sorulduğunda öğretmenlerin çoğu çocuğun bütün gelişimleri açısından (fiziksel, zihinsel, psiko-sosyal, bilişsel) açıdan gelişimde büyük rol oynadığı sonucuna varılır. Oyunda öğretmenler olmalıdır sorusu ise çocukların oyun esnasında öğretmenler gözlemci, güvenliği sağlayan, katılımcı, ortam sağlayan ve yol gösterici olmalıdır görüşünü bildirmişlerdir. Büyük bir kısım öğretmenler oyun sırasında çocuklarla oyuna katılmaktadırlar. Öğretmenler, oyun sırasında daha çok gözlem yapmakta oldukları ve çocukların oyunlarına oyun arkadaşı olmak ve problem çözmek amacıyla dahil oldukları bulunmuştur.

Çocukların hem gelişimi hemde oyun'un verimli olması için en etkili zamanın 15dk-30dk olarak belirlenip, mevsim değişikliği sonucunda değişiklik gösterdikleri saptanmıştır.

Öğretmenlerin çoğu dersin oyun yoluyla anlatılmasının daha başarılı sonuçlar elde ettiğini varsaymıştır.

Oyun çocukların kendi yaratıcılıklarını ortaya koyduğundan dolayı oyunla yapılan öğretimde çocuklar için daha kalıcı olduğu görüşüne varılır.Yapılan oyun çalışmalarının sonucunda ceza kullanıp kullanmadıkları sorulduğunda alkış,sembol,sözel ifade, hediyelerle başarılarını taçlandıklarını bildirmişlerdir, ceza olarak çoğu ceza kullanmam bazılarıda oyuna ara verdiğini belirtmiştir.Bazı durumlarda öğretmenlerin çok az bir kısmı ceza ve düşüme köşesine yönlendirdiklerini fazladan bildirmişlerdir.

Bütün bu bulgular sonucunda öğretmenler genelde duruma bağlı olarak bazı durumlarda kural veya kısıtlama görüşüne varmışlardır.

Öğretmenlerle yapılan araştırma sonucunda öğretmenlerin çoğunun haftada birden çok gelişim oyunu oynadıkları gözlenmiştir, bu sırada bütün çocukların gelişim özelliklerinin göz önünde

bulundurulup oyunlar düzenlenir.Öğretmenler oyun sonunda genelde olmasa bile sıkça tartışma yaptıklarını belirtmişlerdir. Katılmıyorum cevabı çok az kişi tarafından verilmiştir. Bütün bu bulgular sonucunda aslında oyunun tartışmasının yapılması gerekmez oyunda çocuk kendini her zaman başrolde ve bir yönetici olarak gördüğünden neyi nasıl ve ne zaman yapacağına kendileri karar verir.

5.2. Öneriler

Araştırmada yer alan sonuçlardan yola çıkarak şu önerilerde bulunulabilir.

Oyun, çocuğun ilgisini arttırmada kişilik gelişiminde ve eğitiminde etkisi büyük olan bir eylemdir. Çocuğun hayal dünyasını geliştiren oyun sosyal ilişkilerde bulunmasına yaratıcı fikirler sunmasına katkı sağladığı görüşüne varılır. Oyun sırasında öğretmenler gözlemci, güvenilirliği sağlayan, katılımcı, yol gösterici olmalıdır.

Yapılan çalışmalarda öğretmenlere çocuk için en etkili zamanın ne kadar olduğunu sorduk. Katılımcılardan alınan cevaplar doğrultusunda ortak görüşün 15-30 dk olduğu ve çocuğun dikkatinin dağılmadan eğlenceli vakit geçirebileceği süredir.

Oyunlar için mevsimsel farklılıkların bazı durumlarda etki ettiği bilinmesi gerekir. Oyun tasarlarırken mevsimsel farklılıkların göz önünde bulundurulması önerilir.

Oyunda kullanılan malzemeler tehlike, sağlık ve yaş açısından kullanıma uygun olmalıdır.

Oyun yoluyla ders başarısının arttığı ve kalıcılığın daha fazla olduğu bilinmeli ve bunun yanısıra çocuğa oynattığımız oyunların her açıdan yarar sağladığından emin olmalıyız.

Oyun oynarken tüm çocukları oyuna dahil etmek gerekir.

Genelde oyun sonunda ödüllere yer verilmesi çocuğu güdülemek açısından önemlidir, bazı durumlarda oyunda kural ve kısıtlamalara yer verilebilir.

Okulda çocuğun özgür olmasına izin verilmeli bazen istedikleri gibi oynamalarına izin verilip oyuna dışardan müdahale etmemeliyiz.

KAYNAKÇA

Bulut, Y., & Aydın, H. (2006). A kinetics and thermodynamics study of methylene blue adsorption on wheat shells. *Desalination*, 194(1-3), 259-267.

Ulutaş, A. (2011). Okul öncesi dönemde drama ve oyunun önemi. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (6), 232-242.

Erşan, M. (2006). Mustafa Kemal Atatürk'ün Batılılaşma Hakkındaki Düşünceleri.

Vygotsky, L. (1976). Play and its role in the mental development of the child. *Play: Its role in the development and evolution*, 863-895.

Poyraz, H. (2006). Üniversitenin görevi ve ahlâk bilinci üzerine düşünceler. *Akademik İncelemeler Dergisi*, 1(1), 61-66.

Rengel, K. (2014). Preschool teachers' attitudes towards play. *Croatian Journal of Education*, 16(1), 113-125.

Livatyalı, H., & Yıldırım, T. (2012). Yoğunlaştırılmış güneş enerjisi teknolojisindeki gelişmeler. *Mühendis ve Makine*, 53(633), 16-20.

Tek, F. B., Dempster, A. G., & Kale, I. (2010). Parasite detection and identification for automated thin blood film malaria diagnosis. *Computer vision and image understanding*, 114(1), 21-32.

Tanriverdi, S. (2012). *Ortaöğretim öğrencilerinde internet bağımlılığı ile algılanan sosyal destek arasındaki ilişkinin incelenmesi* (Master's thesis, Eğitim Bilimleri Enstitüsü).